

ZWIĄZEK NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

ROK ZAŁOŻENIA 1905

ZARZĄD GŁÓWNY

00-389 Warszawa, ul. Smulikowskiego 6/8
tel. (22) 318 91 00, 318 92 17, fax (22) 318 92 19
www.znp.edu.pl e-mail: znp@znp.edu.pl

ZPE - 022/66/EK/18

Warszawa , 17-01-2019r.

Pani
Anna Zalewska
Minister Edukacji Narodowej
Warszawa

Wzrost. Pan Minister

Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego, odpowiadając na pismo z 28 grudnia 2018r. DSKK-WOKZ.420.18.2018.KG dotyczące projektu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zawodów szkolnictwa branżowego przekazuje następujące uwagi, które wynikają z opinii ekspertów i nauczycieli związanych ze szkolnictwem zawodowym. Krytyka projektu dotyczy przygotowania go w krótkim terminie co jest powodem występowania w projekcie wielu błędów formalnych i merytorycznych.

Zdaniem Związku na szczególną uwagę zasługuje negatywnie skonstruowany język efektów kształcenia oraz kryterium weryfikacji. Jest to język wiedzy, a nie umiejętności. Takie zapisy mogą mieć daleko idące konsekwencje:

- w procesie kształcenia większą wagę będzie się przywiązywać do wiedzy, czy nawet do wiadomości niż do umiejętności zawodowych,
- wzrośnie nacisk na przygotowanie do egzaminu zawodowego w części teoretycznej kosztem części praktycznej,
- spadnie zaufanie pracodawców do procesu kształcenia zawodowego, gdyż wiedza będzie ważniejsza od umiejętności.

Dotychczasowa podstawa programowa kształcenia w zawodzie zawierała wykaz oczekiwanych efektów kształcenia (czyli wykaz umiejętności, które powinien opanować uczeń). Natomiast projektowane podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego to nic innego jak standardy wymagań egzaminacyjnych, ponieważ zawierają szczegółowe kryteria weryfikacji efektów, stanowiące podstawę do przygotowania zadań egzaminacyjnych. Reasumując można stwierdzić, że obecnie obowiązująca podstawa programowa określa czego mamy nauczać, a projektowana wskazuje co mamy sprawdzać.

Generalnie mamy obawy co do określenia w nowej strukturze podstawy programowej kryteriów weryfikacji efektów kształcenia, które mają posłużyć do przygotowania zadań egzaminacyjnych. Mamy nadzieję, że szkoły nie będą

realizowały kształcenia tylko dla tych efektów, które będą sprawdzane na egzaminie zawodowym.

Przykładem pośpiechu konstrukcji projektu rozporządzenia są np. błędy dotyczące zawodu - monter izolacji przemysłowych, gdzie umieszczono w nim zadania zawodowe dla zawodu asystentka stomatologiczna. W zawodzie technik robót wykończeniowych w budownictwie wyodrębniono dwie kwalifikacje, jedną z poziomu szkoły branżowej I stopnia, drugą z poziomu szkoły branżowej II stopnia.

W podstawie zawodu jest wiele powtórzeń bez żadnych różnic między kwalifikacjami dla różnych typów szkół. Dotyczy to np. efektów kształcenia JOZ, BHP, KPS, podstaw budownictwa (dawniej PKZ) mimo, że czas nauki oraz kompetencje uczniów w szkołach branżowych I i II stopnia, a także technikum są różne. Zapisanie jednakowych efektów kształcenia w tych obszarach jest także sprzeczne z ideą Polskiej Ramy Kwalifikacji.

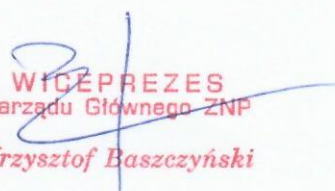
Dziwi także brak spójności w zapisach kompetencji personalnych i społecznych w odniesieniu do PRK, począwszy od nazwy po poszczególne efekty. W opisie KPS widać także zbędne powtórzenia, np. w kryteriach od efektu 3. Pojawił się zapis dotyczący pracy w grupach, mimo że tego zagadnienia dotyczy efekt nr 13. Efekt nr 2 w kwalifikacji BUD.11 brzmi „wykazuje się kreatywnością w realizacji zadań”, a w kwalifikacji BUD.27 brzmi „wykazuje się kreatywnością i konsekwencją w realizacji zadań”. Jednak kryteria weryfikacji w obu kwalifikacjach są identyczne. Dodatkowo, nasuwa się pytanie, czy uczeń szkoły branżowej I stopnia nie powinien być konsekwentny w wykonywaniu działań. W kryteriach dla efektów 2 i 3 KPS powtarza się zapis „dokonuje samooceny”. Do efektu 2. „wykazuje się kreatywnością w realizacji zadań”, jako kryteria weryfikacji pojawiają się zapisy: „stosuje w życiu demokratyczne zasady i procedury” oraz „realizuje zadania w typowych warunkach”. Co wspólnego z kreatywnością mają demokratyczne procedury?. Kreatywność dotyczy sytuacji nietypowych, a nie typowych.

Niezrozumiały jest również fakt, że zawody medyczne przypisane do branży opieki zdrowotnej, w oparciu o które odbywa się kształcenie w szkole policealnej zostały umieszczone na IV poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji. Zgodnie z ustawą Prawo oświatowe oraz założeniami opiniowanego rozporządzenia co do zasady zawody kształcone w szkole policealnej są przypisane do V poziomu PRK.

Związek Nauczycielstwa Polskiego uprzejmie prosi aby rozważyć kwestię umieszczenia zawodów medycznych na poziomie V ze względu na prestiż i rangę kształcenia w tych zawodach, które związane są z życiem i zdrowiem człowieka.

Szczegółowe uwagi związane z branżą opieki zdrowotnej zostały Państwu przesłane jako skan na adres mailowy SekretariatDSKKZ@men.gov.pl.

Z poważaniem

WICEPREZES
Zarządu Głównego ZNP
Krzysztof Baszczyński